

Наукова бібліотека
Пролетарі всіх країн, єднайтеся!
п-814661

За наукові КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

Середа 9 жовтня, 1957 р., № 27 (539). Ціна 20 коп.

На політінформаціях

З великим інтересом студенти університету вивчають тези Відділу пропаганди і агітації ЦК КПРС та Інституту марксизму-ленінізму «До сорокаріччя Великої Жовтневої соціалістичної революції». На політінформаціях перед студентами з яскравими, хвилюючими спогадами про боротьбу за владу Рад виступили старі комуністи тт. Сапельников, Левицький, Александрович, Руднев, Клименко. Цікавими були також зустрічі викладачів і студентів з кад-ровими робітниками заводів Одеси тт. Єршакі, Гулер'яном, Гуровим. Про героїчну боротьбу радянського народу в роки Великої Вітчизняної війни розповіли у своїх виступах Герої Радянського союзу Буянов і Середа та товариші Рейно і Захаров. З розповідей творців і захисників соціалізму постає яскрава, жива історія славного сорокаріччя в житті нашого народу.

Наукове життя розгоряється

Розпочалося наукове життя на філологічному факультеті. Уже відбулися засідання багатьох студентських наукових гуртків.

На першому засіданні гуртка теорії літератури розбирали теми майбутніх студентських досліджень. «З чого почати? Яку літературу використати? Як працювати над темою?» — на ці хвилюючі питання кожен одержав відповідь-пораду від керівника — доц. Г. А. В'язовського.

Цікавим і багатолюдним було засідання гуртка української мови. Учасники наукової діалектологічної експедиції розповідали про свої дослідження живої української мови в селах Одещини. З задоволенням прослухали гуртківці доповідь учасника експедиції студента IV курсу В. Склярєнка. Любов до справи — ось що найбільш виразно відчувалося на цьому засіданні.

Великий інтерес становило засідання лінгвістичного гуртка російської мови, на якому більше трьох годин кипіла дружна і ділова суперечка. Предметом полеміки була доповідь студента III курсу С. Ільова «Фразеологізми как средство стилистической синонимии в «Золотой розе» Гаустовського».

Засідання гуртків зарубіжної літератури та радянської літератури також були змістовними й діловими. Тут доповідали, обговорювали, сперечались.

Наукове життя факультету розгоряється.

П. ОСТРИВЕЦЬКИЙ.

Що турбує спортсменів

Літній спортивний сезон закінчується. Турбує наших спортсменів те, що єдиний (!) спортивний зал університету до занять, мабуть, не швидко буде готовий. Невже ціле літо — це малий строк для ремонту спортзалу?

До цього часу погані справи зі збором членських внесків добровільного спортивного товариства «Буревісник». Тільки 130 чоловік з фізмату здали внески, тимчасом як лише на II курсі цього факультету навчається 181 студент. На біологічному, хімічному та геолого-географічному факультетах не тільки не збираються внески, а навіть досі ще не оформлені книжки ДСТ «Буревісник». Найгірше — на філологічному факультеті. Тут не зібрано ані копійки внесків.

Г. АНГЕЛОВ,
В. КРАВЧЕНКО.

Дипломантський місяць

Пройшов перший місяць роботи дипломантів філологічного факультету. Нарешті, кожний обрав собі тему дипломної роботи з тих списків, що були запропоновані кафедрами ще навесні. Окремі п'ятикурсники вже склали бібліографію. Є чутки, що хтось навіть почав цю бібліографію опрацьовувати, але нам не пощастило знайти такого «героя».

Таке становище справ не дуже турбує комсомольські організації груп п'ятих курсів. Комсомольські збори відбулись лише в одній групі з 4-х (колишній IV український «А»). В інших групах дипломанти лише думають найближчим часом зібратися і поговорити... про курсовий вечір на V російському, про поїздку в Москву під час зимових канікул і т. д. Все це, звичайно, речі потрібні, але необхідно пам'ятати головне: хорошу дипломну можна написати лише при умові наполегливої, систематичної праці. Про це й повинні найбільше турбуватися комсомольські бюро дипломантських груп.

Н. КУЧКО.

Не все гаразд

З перших днів учебного року більшість студентів геолого-географічного факультету почали опрацьовувати рекомендовану літературу, переробляти лекції.

Але не все гаразд на нашому факультеті. До цього часу є ще заборгованість з економічної географії у студентки IV курсу Н. Бурлаки, з геології — у студентки II курсу Сердюк. Студентка II курсу С. Пустовойтенко ще не подала звіт по польовій практиці в Криму.

Ще не все гаразд у нас з відвідуванням політгодин, на яких йде обговорення тез до 40-річчя Жовтня. Вони проходять цікаво. Проте деякі студенти не ходять на політгодини.

В. ОРЛЮК.

На тому ж місці, в той же час

Студенти V курсів історичного і філологічного факультету змушені вже протягом місяця на кожній лекції філософії вітати хоч і дорогих, але непроханих гостей — першокурсників хімічного та фізико-математичного факультетів, для яких раз у раз їхніми деканатами призначаються лекції у великій фізичній аудиторії саме тоді, коли там читається історія філософії.

Через це п'ятикурсники змушені втрачати іноді до 15 хвилин лекційного часу.

Наприклад, 2 жовтня студенти-фізики протягом 10 хвилин після дзвоника на лекцію поодиночі заходили в аудиторію, де було повно п'ятикурсників і викладач уже почав лекцію. Це не дуже бентежило новоприбулих, і вони з діловим виглядом відшукували вільні місця, недбало кидаючи: «А ну, посуньтесь». Потім почалися дебати з територіальних проблем. Першокурсники вийшли через 15 хвилин після початку лекції.

Сподіваємось, що деканати хімічного і фізико-математичного факультетів винайдуть, зрештою, більш зручні форми спілкування своїх студентів з представниками інших факультетів.

Н. БУЧКО, студентка
V курсу філологічного факультету.

Кілька слів про факультетську пресу

Змістовно і цікаво оформлений перший номер газети фізико-математичного факультету «Телескоп». Тут виступають із статтями та замітками студенти всіх п'яти курсів, викладачі, газета відбиває те, чим живе і цікавиться сьогодні весь факультет.

Цікавий і багатий матеріал вмістив у своєму першому номері «Філолог». Але, як і в минулому році, газета погано оформлена.

Бракує художності в оформленні газети «Радянський хімік»: занадто великі й грубі шапки та заголовки. Не всі статті «Радянського хіміка» вдало стилістично оформлені.

Треба сказати, що на відміну від попередніх років, в цьому році всі газети вийшли з запізненням. Так, «Історик» датується 17, а «Філолог» 27 вересня. «Телескоп» і «Радянський хімік» взагалі випущені без дати. Минулорічними стежками йде редколегія газети «За мічурінську біологію». Тут лише 30 вересня зібралася випустити перший номер.

На геолого-географічному факультеті газета теж вийшла з запізненням.

В. ЛЕВЕНЕЦЬ.

В кабінеті історії КПРС

В новому навчальному році кабінет історії КПРС поповнився новою літературою, присвяченою Великій Жовтневій соціалістичній революції, творами класиків марксизму-ленінізму.

Щовечора в кабінеті чергують викладачі, у яких студенти при потребі одержують консультацію.

Вперше в цьому році в кабінеті виходитиме бюлетень, в якому будуть висвітлюватися матеріали по обміну досвідом самостійної роботи над творами класиків марксизму-ленінізму. Як і в попередні роки, демонструватимуться фільми на відповідні теми з курсу історії КПРС.

М. ДИХАН.

Цікава зустріч

Нещодавно відбувся вечір зустрічі з Героєм Радянського Союзу, учасником першої полярної експедиції Ернестом Теодоровичем Кренкелем. Е. Т. Кренкель розповів, як крок за кроком полярники наполегливо вивчали Арктику, скільки труднощів довелося перенести при вивченні безкраїх льодових полів. Цю роботу Е. Т. Кренкель називає боротьбою з льодом.

Ернест Теодорович розповів про свою участь в експедиції на «Челюскіні».

Перші радянські полярники відкрили себе немеркнучою славою. Не забувають їх і зараз, коли щороку організуються прекрасно оснащені експедиції в район Північного полюсу.

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА СТУДЕНТІВ-БІОЛОГІВ

Педагогічна практика студентів V курсу біологічного факультету розпочалась у цьому році, на відміну від минулого, з самого початку навчаль-

Зараз іде найвідповідальніший період практики — самостійне проведення уроків. В цьому році кожний студент повинен дати шість уроків

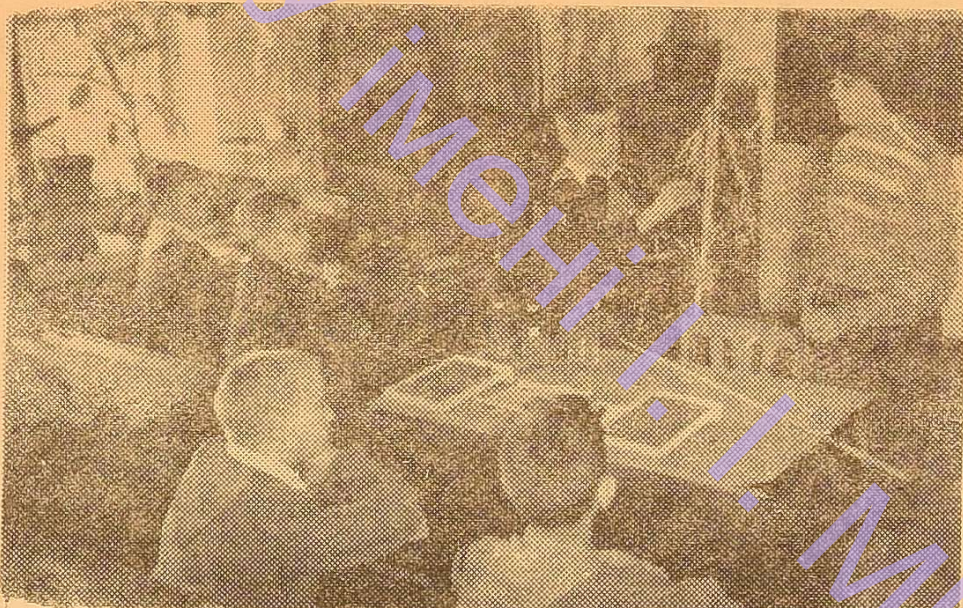
Вже зараз можна відзначити серйозне і вдумливе ставлення практикантів до своїх обов'язків. До уроків студенти старанно готуються, супроводжують уроки демонстрацією наочного приладдя, дослідів, показом об'єктів під мікроскопом і т. д.

Уроки ряду студентів одержали високу оцінку методистів та викладачів. В 133-й школі відмінні уроки дали студенти Фоміна, Бойдик, Зосименко, Альтер, Кевкієв, у 119-й школі — студенти Білостоцька, Свмоненко, Сергеева, Мартинок та інші. Про відмінний урок студентки Білостоцької в 5 класі 119-ї школи викладач біології сказав: «До тов. Білостоцької можна посилати студентів навчатися викладати в школі».

Високу оцінку одержали уроки й інших студентів від директора школи та завідуючого учбовою частиною.

Всі студенти з перших днів практики закріплені за класами, де вони проводять виховну роботу.

Доцент С. Б. ГРІНБАРТ.

На фото: на уроці біології в VI «б» класі, 133-ї школи.

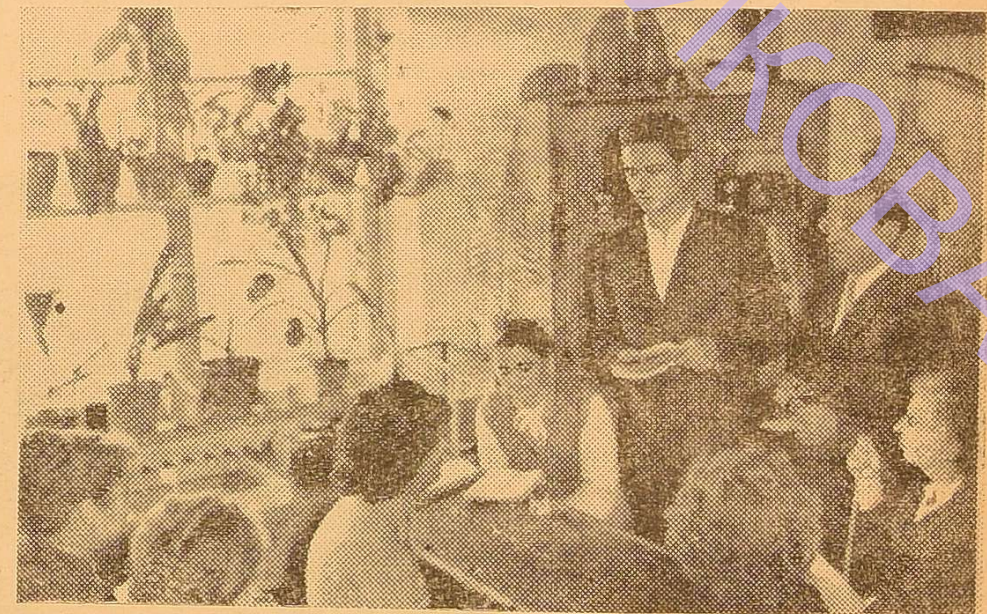
ного року в школі — з 7 вересня — і триватиме півтора місяці.

Практика проходить в трьох школах: 119-й, 133-й та 99-й. Вибір саме цих шкіл для практики біологів не випадковий. Це школи, де біологію читають викладачі з великим методичним та педагогічним стажем, де є пришкольні дослідні ділянки, де викладання біологічних дисциплін поставлене на належну висоту.

На конференції, що відбулася 7 вересня, декан, групові методисти, представники кафедри педагогіки та психології (доцент Дем'яненко, доцент Васильєва) дали студентам основні методичні настанови, ознайомили з завданнями практики і документацією.

Протягом перших семи днів проходила так звана пасивна практика. Студенти відвідували уроки викладачів біології, хімії та інших дисциплін. Уроки викладачів обговорювалися студентами.

у різних класах (по 4 уроки з біології, 2 — з хімії).

На фото: обговорення уроку практикантки

ВЧЕНІ УНІВЕРСИТЕТУ В КОЛГОСПАХ

ГОВОРЯТЬ ВЕЛИКОМИХАЙЛІВЦІ

Університет шефствує над колгоспом ім. Леніна. Але він подає значну допомогу всьому району. Вчені виступають з лекціями, допомагають практичними порадами колгоспникам.

Велике прохання до вчених університету — допомогти у розв'язанні деяких практичних питань виноградарства. Зокрема, у нас погано прививаються кілька європейських сортів винограду.

До студентів прохання — допомогти організувати самодіяльність у колгоспах, особливо в період підготовки до святкування сорокаріччя Великої Жовтневої соціалістичної революції.

М. О. ШТЕЛЬМАШЕНКО, секретар райкому партії.

***

Всі ми хочемо, щоб у нас все було якнайкраще. Тому нехай частіше приїжджають вчені до нас, допомагають нам. Нехай розповідають, що нового на світі робиться. А студенти хай побільше концертів дають нам цікавих. І лекцій різних щоб було побільше.

М. Г. КАЗАКОВ, колгоспник колгоспу ім. Хрущова.

***

Просимо вчених частіше приїжджати в колгоспи, приходити на ферми, на поля, допомагати нам своїми порадами.

А студенти нехай частіше приїжджають з концертами, не чекаючи запрошення чи свята. Побільше б нам цікавих лекцій на молодіжні теми.

Тамара ГОДРОЖА, колгоспниця колгоспу ім. Чкалова.

***

Треба, щоб дні науки проводились частіше, а то місць у нашому Палаці культури мало, тому на зустріч з ученими попали не всі колгоспники. Треба, щоб кожен вчений розповідав про свою галузь знань. А то ми чуємо по радіо про найрізноманітніші науки, а в чому їх суть, які вчені працюють в тій чи іншій галузі науки, які у них досягнення, не завжди знаємо.

Г. І. ПОДПАЛОВ, колгоспник колгоспу ім. Войкова.

МОЇ ВРАЖЕННЯ

Разом з групою вчених і студентів я побував у Велико Михайлівському районі, в одному з сіл якого прочитав ряд лекцій для населення, зокрема для вчителів.

Ініціативу керівництва університету, яке очолило нашу роботу в районі, я вважаю блискучою.

Викладачі і студенти принесли велику користь населенню району, колгоспникам, зробили серйозну спробу ознайомити їх з сучасними досягненнями в різних галузях науки і мистецтва.

З другого боку, вони ще і ще раз побачили той грандіозний процес будівництва нового життя, який проходить в місті і на селі. Треба вважати, що цей візді в район буде початком великої систематичної роботи з сільським населенням, в якій повинен взяти участь весь численний колектив нашого університету.

Професор Д. Г. ЕЛЬКІН.

ТЕПЛА ЗУСТРІЧ

В цей час Давид Генріхович Елькін провів розмову з учителями про сні і сновидіння. Бесіда мала великий успіх.

А ввечері набитий людьми клуб оплесками зустрічав дорогих гостей. З цікавістю присутні прослухали лекцію товариша Богуненка про міжнародне становище. Професор Елькін довів безпідставність релігійних тверджень про існування людської душі.

Великий успіх випав на долю доцента А. І. Позігуна. Присутні ледве не чародійником оголосили його, коли подивились показані ним «чудеса» хімії. Але були приємно розчаровані, коли дізнались, як це просто робиться.

Тепло проводжали колгоспники вчених, просили не забувати їх.

В. МОРОЗ

УЧЕНИЙ

Він на поле вийде з агрономом,
В пшениці з колгоспником зайде.
Він не гість. Він тут давно, як дома.
Тут народ

його приїзду жде.

Сивиною вбілений професор

Заспокоїть дівчинку в сльозах,

Передасть гостинця їй з Одеси

І відразу:

— Як там на хлібах?

Голова сміється, хмурить брови:

— А було погано в нас коли?

Як у вас на кафедрі, Петрович?

Що ви нам

нового привезли?

По полях ходитимуть до втоми,

Доки день за обріч побреде.

Він не гість.

Він тут давно, як дома,

Тут народ його приїзду

жде.

Будемо разом боротися з захворюваннями тварин

Характерною рисою біологічної науки є те, що вона ніколи не відстає від практики. Це вже традиція, і наш факультет всіма силами підтримує її, допомагає трудящим у виконанні завдання партії надогнати і випередити США по виробництву м'яса і молока. Великого значення набуває боротьба з інфекційними захворюваннями тварин.

Зараз у Велико-Михайлівському районі поширений ехінокоз, хвороба, через яку знижується на 25% надій молока, погано росте молодняк, зменшується настриг шерсті у

овець і значно погіршується її якість. Уже зараз наша кафедра може запропонувати деякі заходи по боротьбі з цим захворюванням. До сліди тривають.

Важка хвороба занесена до нас дикими качками з заходу. Наша кафедра вже розробила способи лікування і заходи по її усуненню взагалі. Але, треба, щоб колгоспники допомагали нам, бо без їх допомоги ми мало що можемо зробити.

Член-кореспондент АН УРСР, професор М. П. САВЧУК.

Рівно о 7 год. вечора зал Велико-Михайлівського Палацу культури переповнили жителі райцентру, колгоспники навколишніх сіл.

Перед присутніми виступили з доповідями ректор університету, проф. Лебедев, проф. Цесевич, проф. Савчук, доценти Леонов і Броун.

Слова доц. Леонова: «Ми хочемо, збагачуючи теорію, поширювати зв'язок з практикою, щоб добитися тісного співробітництва трудящих села і працівників науки», — були зустрінуті довго не стихаючими оплесками.

Доценти Чухрій, Щербаков і Раківський виступили перед колгоспниками району з лекціями, присвяченими славним 40 роковинам Великої Жовтня і вождів революції В. І. Леніну.

Цікаву бесіду з школярами с. Веселий Кут провів доцент Мірак'ян. Після лекції на свинофермі колгоспу ім. Хрущова доцент Штернштейн розговорився з 93-річним колгоспником І. Й. Каменюком, що розповів про своє важке життя до революції і про те, яка щаслива старість у нього, почесного члена колгоспу ім. Хрущова.

Велике враження справив на колгоспників концерт художньої самодіяльності університету. Особливе захоплення викликали виступи лауреата обласного фестивалю Юлі Савченко, дипломанта історичного факультету Севи Сильвестрова, веселий конферанс студентів Топчія і Загнайла.

Хочеться закінчити цей репортаж словами 93-річного дідуся, почесного члена колгоспу ім. Хрущова Івана Мосиповича Каменюка:

— Тільки при Радянській владі стало можливим таке, щоб у село, до простих людей приїхали професори й академіки і отак по-простому розмовляли зі мною.

КОЛГОСПНИЙ СТАВОК У ПОГАНОМУ СТАНІ

Ставок у колгоспі ім. Леніна великий, але мало в ньому риби. Це тому, що за нею не доглядають, не годують її.

Ми порекомендували зробити восени повний вилов риби, вичистити ставок, а весною пустити туди мальків. Крім того, треба штучно підгодувувати рибу.

Колгоспні рибалки просили, щоб університет допоміг у придбанні невода.

Дуже важливо, щоб одеський рибплемпункт взяв шефство над колгоспними ставками району.

Професор О. Р. ПРЕНДЕЛЬ.

ГОВОРЯТЬ ВЕЛИКОМИХАЙЛІВЦІ

Вчені університету подають колгоспам велику допомогу. Передають нам карта ґрунтів 96 тис. га земель району дасть змогу перевести кілька сот гектарів неврожайної землі під пасовиська і спеціалізувати деякі колгоспи на вівчарстві.

До речі, деякі породи тонкорунних овець у нас не дають справжнього ефекту. Ще малий настриг овни, низька її якість. Прохання до вчених — допомогти нам у розв'язанні цієї проблеми.

Вчені можуть багато допомогти нам в організації зернової спеціалізації колгоспів, у піднесенні продуктивності тваринництва, врожайності зернових культур.

Просимо наших дорогих шефів прислати до нас свою делегацію на святкування сорокаріччя Великої Жовтневої соціалістичної революції.

О. С. КАШМІН, голова райвиконкому.

***

Велике спасибі товаришам за допомогу, подану колгоспам нашого району, за корисні поради по підвищенню продуктивності тваринницького і зернового господарства. І нехай наші народні вчені тісніше поєднують свої наукові праці з потребами народу, частіше бувають з ним, вчать у нього.

Н. ПОДОЛЯН, ланкова колгоспу ім. Чкалова.

КОЛГОСПНИКАМ ПОТРІБНА ПРАКТИЧНА ДОПОМОГА

Дні науки приносять велику практичну користь, бо вчені їдуть на ферми, в поле. Потрібні не тільки лекції в клубі, а й практичні поради колгоспникам на місці їх роботи. Особливо може допомогти біологічний факультет. Колгоспники просили порад в галузі садівництва. Їх може дати наш агроном-садівник. Ми зможемо допомогти колгоспові у вирощенні земляної груші, яка є цінним кормом для тварин, особливо в посушливі роки.

Колгоспники висловили побажання, щоб ми допомогли їм придбати садільний матеріал для садів, а також 1800 м труб для водопроводу.

Багато ще не зібрано на полях кукурудзи. Групи наших студентів змогли б виїхати до підшефного колгоспу на 1—2 дні і допомогти у збиранні кукурудзи.

Доцент І. М. САГАЙДАК.

ЗА ТІСНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Зустріч з трудівниками колгоспних ланів Велико-Михайлівського району — подія в житті колективу нашого університету. Зворушує теплий прийом наших вчених колгоспників. Колгоспна аудиторія виросла, коло її інтересів велике, і, хоча в свою чергу зросла і агітаційно-масова робота на селі, вона ще відстає від запитів трудящих. Тому, на мій погляд, такі зустрічі необхідно ширше практикувати в майбутньому. Вони повинні демонструвати в найбезпосереднішій формі співробітництво колгоспного селянства і трудової радянської інтелігенції в справі будівництва комунізму в нашій країні.

**Кандидат історичних наук
І. Д. ГОЛОВКО.**

На фото: професор А. І. Костарев і доцент Ж. Л. Броун проводять бесіду з учителями школи.

На фото: група учасників художньої самодіяльності університету у Велико-Михайлівському районі.

Книжкова ПОЛИЦЯ

ПРОЧИТАЙ ЦІ КНИЖКИ

К. С. Станіславський. «Работа актера над собой», М., 1938 г.

А. Н. Гвоздев. К. С. Станіславський о фонетических средствах языка. Лекция для учителей, М., 1957 г.

Видавництво Академії педагогічних наук РРФСР видало на допомогу вчителям лекцію Олександра Михайловича Гвоздєва «К. С. Станіславський о фонетических средствах языка».

У своїй лекції О. М. Гвоздєв аналізує відому працю основоположника вітчизняної системи виховання актора Костянтина Сергійовича Станіславського «Работа актера над собой». Основну увагу приділяє автор другій частині цієї праці, зокрема таким її розділам, як «Пение и дикция» і особливо «Речь и ее законы».

Наскільки нам відомо, це перша серйозна спроба розглянути спадщину К. С. Станіславського щодо мовознавства, і в основному, нам здається, О. М. Гвоздєв виконав своє завдання.

Мова для К. С. Станіславського — суспільне явище, вона служить єдиній меті — спілкуванню людей і являє собою основний засіб впливу на широкі народні маси.

«Дело не в том, — пише Станіславський, — как вы сами говорите, а в том, как другие вас слушают и воспринимают. «Самослушание» — неверная задача для артиста. Гораздо важнее и активнее задача воздействия на другого, передача ему своих видений» (стр. 115).

К. Станіславський закликає до того, що «нужно чувствовать буквы, слог и ощущать их душу». Те ж саме стосується і цілих слів та речень.

Великого значення надає К. С. Станіславський контексту, розділовим знакам, інтонації, наголосу і т. ін.

«Самое замечательное в природе запятой то, что она обладает чудодейственным свойством. Ее загиб, точно поднятая для предупреждения

рука, заставляет слушателей терпеливо ждать продолжения недооконченной фразы» (стр. 100). І так в багатьох випадках яскраво художніми образами характеризує К. Станіславський суху і точну термінологію лінгвістичної науки. Читач знайде тут багато практичних порад щодо вміння використовувати мовні засоби в практичному житті.

О. М. Гвоздєв майстерно розібрав основні положення К. С. Станіславського, які мають безпосереднє значення для викладача середньої школи, і тому лекція його послужить справі виховання тих, хто несе живе й правдиве слово.

Студенти університету, як майбутні вчителі, мусять познайомитися як з першою працею, так і з лекцією Гвоздєва, які допоможуть їм у майбутній практичній діяльності.

Зрозуміло, що не все ми цілком сприймаємо в мовознавчій системі К. С. Станіславського, і той аналіз, який подав О. М. Гвоздєв, не завжди нас задовольняє (до речі, автор майже ніде не поєднує з К. Станіславським, особливо в розумінні питань інтонації, паузи, які, за думкою Станіславського, самі по собі мають силу емоціонального впливу і т. д.), але за кожним словом як першого, так і другого автора, звучить палке бажання, щире прагнення до боротьби за культуру слова.

В зв'язку з цим виникають такі думки: чи не слід було б, по-перше, організувати спеціальний диспут — обговорення праці К. С. Станіславського «Работа актера над собой» і, по-друге, членам наукових мовознавчих гуртків зайнятися опрацюванням теми: «Великі українські актори про мову». Це збагатить наших студентів розумінням, як правильно володіти рідною мовою.

Доцент М. ПАВЛЮК.

БІЛЬШОВИКИ ОДЕСИ В БОРОТБІ ЗА МАСИ

Після перемоги Лютневої революції більшовики були об'єднані в організації РСДРП (б) з меншовіками, проте вони вели з ними рішучу боротьбу за завоювання трудящих, за переростання буржуазно-демократичної революції в революцію соціалістичну.

Озброєні рішеннями Квітневої конференції, більшовики водночас посилюють боротьбу проти меншовиків в організації, комітеті і переносять центр роботи на фабрики, заводи, у військові частини. Вплив більшовиків швидко зростає, вони завойовують більшість у двох великих партійних організаціях робітничих районів — Залізничному та Пересіпському.

Незабаром більшовики порвали з меншовіками також і організаційно, створили більшовицьку організацію, почали видавати газету «Голос пролетарія». Слідом за міською більшовицькою організацією була створена більшовицька військова організація, яка відіграла важливу роль у справі визволення солдатів та моряків з-під впливу угодців.

Керуючись ленінськими вказівками про необхідність боротьби за переростання буржуазно-демократичної революції в соціалістичну, про те,

що треба виховувати класову пролетарську свідомість в масах і завойовувати більшість в Радах та інших органах та організаціях трудящих, більшовики ведуть наполегливу боротьбу, викриваючи та ізолюючи меншовиків, есерів, націоналістів. Це дало позитивні результати. Більшовики швидко зуміли очолити Пересіпську, а також Залізничну районні Ради. За ініціативою по-більшовицькому настроєних солдатів було створено Раду солдатських та офіцерських депутатів, де велику роботу проводили більшовики Гур'єв та Холопов. Було створено також Раду матроських депутатів, в якій активно працювали більшовики Попов, Слабелєв та інші. За ініціативою більшовика Трофімова («дедушки») створено Селянський союз, головою якого був обраний Трофімов.

Спираючись на робітничий клас, відбиваючи його інтереси, більшовики, незважаючи на запеклий опір угодців, зуміли провести через Рад ряд важливих заходів — запровадження восьмигодинного робочого дня, розв'язання окремих економічних завдань тощо.

Значну роботу проводили більшовики в армії і флоті. При Румчероді (Виконавчий комітет Румунського

В. КИП'ЯТКОВ

НЕЗАКІНЧЕНА ІСТОРІЯ

Роман повернувся додому пізно. На ліжку лежав лист із штампом «Міжнародний», адреса була написана незнайомою рукою. Здивований Роман швидко прочитав перші рядки листа і зупинився вражений. «Ірма-Грета. Так це була ти?» — прошепотів він...

* * *

...Свято дівчат на Московському фестивалі було в розпалі. Роман та Аркадій опинилися коло молодих німців і дивилися на танцюристів. Сьогодні запрошували тільки дівчата. От і до них підійшла гарненька білява дівчина.

— Ірма-Грета, — коротко відрекомендувалася вона, наблизившись до друзів.

Аркадій, хвацько триснувши чубом, назвав себе і за мить вже крутився у вальсі.

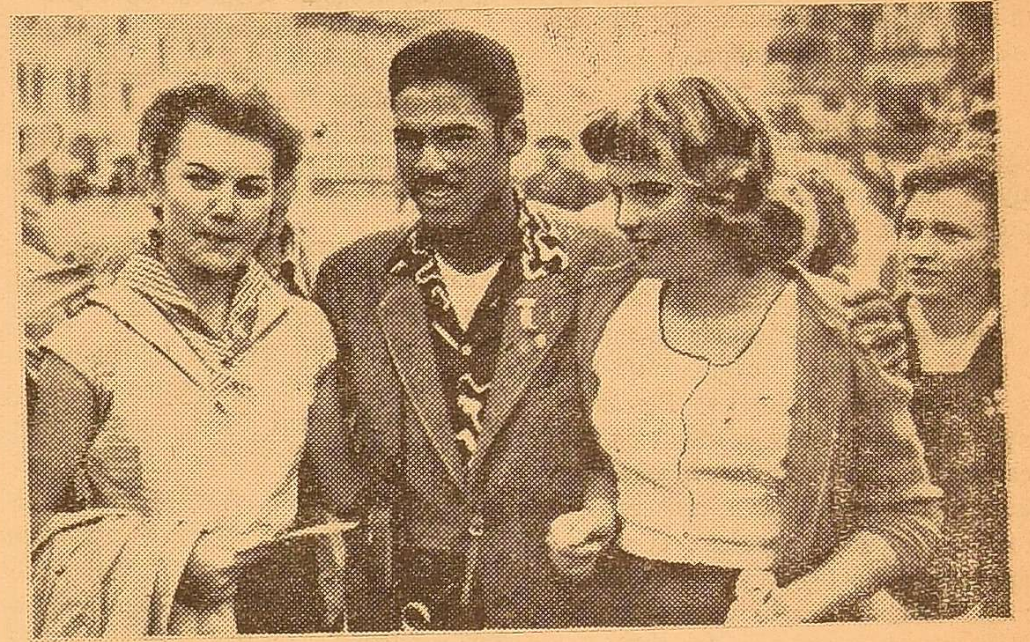
Роман нітрохи не був здивований, що справа сталася саме так. Він ніколи не міг похвалитися надмірною увагою дівчат та й не шукав її ніколи, правду кажучи.

Був ще зовсім зеленим хлопчиком, коли потрапив до сталінградців, у лави прославленої армії генерала Чуйкова. Крокуючи по шляхах війни через палаючі міста і села, він свято беріг на грудях подарунок коханої дівчини — синеньку шовкову хусточку. Та коли відгрімилі останні постріли і Роман повернувся в Одесу, товариші розповіли йому, що Ліля не повернулася з навчальної практики, вона загинула в Туркменії під час землетрусу. З того часу і зник Роман до самотності, може, не зовсім природної в його роки...

...Вдруге вони зустрілися з Ірмою-Гретою днів через два біля під'їзду Кремлівського палацу. Роман і Аркадій марно намагалися пробитися в зал, куди вже не пускали навіть за запрошенням. У натовпу тих, кому не пощастило потрапити до палацу, Роман та Аркадій раптом побачили Ірму-Грету поруч з веселим молодим негром. Всі вчотирьох вирішили піти

послухати концерт італійської делегації на Манежній площі. Добралися туди, жваво розмовляючи на мигамові, що була на фестивалі найуживанішою. Потім всі вони втиснулися в якийсь автобус і дуже зручно там влаштувалися.

сонце. Серпень сорок першого року. Коло переправи через Дніпро тисячі підвід біженців чекають своєї черги. Раптом чорні шапки вибухів піднялися на горизонті. В скаженому гуркоті з'явилися на дорозі сірі танки з жовтими хрестами. Вони врізалися

На фото: Ірма-Грета (зліва) на Московському фестивалі.

Ось до мікрофону підійшла висока жінка в національному італійському костюмі. В московське небо злетіла пісня, написана молодим композитором з Неаполя, пісня, відома тепер мільйонам людей в усьому світі. Це пісня про безмежне море, залите сонцем, про білого голуба, що летить через усі кордони, про матерів, що хочуть миру і щастя для своїх дітей.

Слухаючи цю пісню, замислився молодий негр. Може, у мріях його зараз перед ним рідний Золотий Берег, де під вічнозеленими пальмами стоїть його бамбукова хатинка, де дівчата його племені танцюють «Качу» — танок дружби.

А перед очима Романа постають картини його суворой юності.

Безмежний степ. Нещадно пече

в табір біженців, підминаючи під гусениці людей, перетворюючи їх на криваве тісто. А потім з танків зіскакували довготелесі руді німці, напівроздягнені, з автоматами на шиях. Вони нищили по вузлах біженців і тягли награбоване до танків. Це йшла бундючна армія Гудеріана, гордість «фюрера».

Тоді вони були самовпевнені і нахабні.

Але Роман пам'ятає інші часи. В чорні руїни перетворилася столиця гітлерівського «райху». Саме тоді друг Романа, Герой Радянського Союзу Микола Будюк, ризикуючи життям, врятував з палаючого будинку маленьку німецьку дівчинку і наказав Романові доставити її в санчастину. Романові не дуже до душі (Закінчення на 4-й стор.)

фронту, Чорноморського флоту та Одеської області) було створено більшовицьку фракцію, яка розгорнула серед солдатів та матросів велику агітаційну роботу.

На роботу в профспілки більшовицька організація Одеси направила своїх кращих представників — Мізікевича, Озоля, Старостіна та інших. Захист завоювань революції, створення збройних сил було в центрі уваги більшовиків Одеси. На їх настійну вимогу Виконком Ради робітничих депутатів ухвалив рішення про створення робітничої міліції, що була згодом реорганізована в Червону гвардію.

Під керівництвом більшовиків створювалася і організація робітничої молоді — Союз соціалістичної робітничої молоді.

Велике значення приділяли більшовики роботі серед селян не тільки навколишніх сіл, але й усієї губернії.

Корніловщина і розгром її ще раз показали робітникам та революційним солдатам і морякам, що дійсними захисниками їх інтересів є більшовики, а меншовики та есері — зрадники. Червоногвардійці в прийнятій ними резолюції писали, що крах корніловщини — «це крах меншовиків та правих есерів, які весь час загравали з буржуазією, підтримували політику задушення революції, а тому невідкладне завдання

— усунути з Рад меншовиків, есерів, оборонців».

На початку вересня стає на більшовицькі позиції газета «Известия» — орган Одеської ради робітничих депутатів і представників армії та флоту, а з жовтня — газета «Солдатская мысль» — орган 49 запасного піхотного полку. Тираж меншовицької газети «Южный рабочий» у вересні упав до кількох сот екземплярів.

Робітники, революційні солдати та матроси Одеси, селяни Одещини з радістю зустріли звістку про встановлення Радянської влади. Це знайшло свій вираз у резолюції об'єданого засідання Рад, висунутій більшовіками і прийнятій більшістю в 265 голосів: «Переворот в Петрограді здійснив найзаповітніші вимоги революції, і до його підтримки закликаємо». Резолюція меншовиків зібрала всього 23 голоси, а есерів — лише 15.

Різко ворожу позицію щодо радянської влади зайняла Центральна Рада. Вона знайшла підтримку в особі меншовиків, есерів, бундівців, польських соціалістів та інших угодців. Навколо неї зосереджуються всі контрреволюційні сили.

Більшовики викривали контрреволюційні, зрадницькі дії Центральної Ради, що прикривалися лозунгом захисту національних інтересів. Переборюючи запеклий опір угод-

довців всіх мастей, спираючись на революційне піднесення, більшовики твердо взяли курс на перемогу Радянської влади в місті. Велике значення в справі згуртування сил, що стояли за встановлення Радянської влади, в справі забезпечення перемоги над буржуазією мав II з'їзд Румчероду, що відбувся в грудні 1917 р. Переважною більшістю голосів з'їзд прийняв більшовицьку резолюцію, запроповану В. Володарським. Керівництво Румчеродом перейшло до більшовиків.

14 січня 1918 р. на загальних зборах Ради робітничих депутатів 499 голосами проти 11, при 10, що утримались, була прийнята резолюція про перехід влади в Одесі в руки Рад. В результаті збройного повстання 17 січня був створений орган Радянської влади в Одесі — Рада Народних Комісарів, яку очолив видатний більшовик В. Юдовський. Комісаром праці було призначено Петра Старостіна.

Так, втілюючи волю робітничого класу, більшовицька організація Одеси під керівництвом Ленінського ЦК готувала і підготувала трудящих до боротьби і перемоги над буржуазією та угодцями всіх мастей.

П. СТОЛЯР,
кандидат історичних наук.

НЕЗАКІНЧЕНА ІСТОРІЯ

(Закінчення. Початок на 3-й стор.)
було таке нецікаве завдання, але тут знову почалася стрілянина, а дитини було таки жалю. Він виніс її на безпечне місце, обмив водою з каналу, перев'язав обпечені місця. А коли бинта не вистачило, зітхнув і вийняв з целофанової обгортки заповітну сніну хустинку, щоб зав'язати ручку маленькій німкені.

Через два дні загинув його друг Микола Будюк. В тому ж бою був поранений і Роман. В медсанбаті він дізнався, що дівчинка, яку він приніс, почуває себе добре.

* * *

Остання зустріч з Ірмою-Гретою була на вечорі Трьох Націй. Французи, німці, росіяни по-дружньому розмовляли, сміялися, танцювали.

Надійшла і хвилинка прощання. Роман повинен був сьогодні ж виїхати в Одесу. Аркадій ще залишався на кілька днів у Москві. Ірма-Грета з товаришами проводила Романа до зупинки таксі. Вони обмінялися адресами. Машина з Романом вже відійшла, коли Ірма-Грета піднесла до очей папірець з адресою. «Одеса», — прочитала вона вголос і раптом, вражена якоюсь несподіваною думкою, різко повернулася до Аркадія:

— Ваш друг був на війні?

— Так, у морській піхоті. У нього і орден Червоної Зірки є. Здається, і в Берліні він був. А що?

— Мені здається, що ми вже зустрічалися з Вашим другом... Може я помиляюся... Але його обличчя нагадало мені про останні дні війни. Російські солдати вже були на нашій Ліхтенштрассе. Я жила там у тітки. Батько мій був убитий десь під Харковом, а мати загинула від англійської бомби. Я теж ледве не загинула під час бомбардування. Наш будинок загорівся, я не могла вибратися на вулицю і знепритомні-

ла. Опам'яталася на руках у радянського бійця. Пам'ятаю смугасту тільняшку і червону зірку з правої сторони його бушлата. Він щось говорив до мене і ласкаво посміхався. Потім я потрапила в госпіталь, а звідти в дитячий будинок. Так і не знаю, хто був той боєць, але я маю згадку про нього.

Ірма-Грета витягла з сумочки сніну шовкову хустинку, де було вишито: «Роману від Лілі на вічну дружбу і любов. Одеса, 1944 р.»

— Так, — задумливо протягнув Аркадій, — може це й він. Адже він дуже любив Лілю, тільки вона...

Але Ірма-Грета не дослухала його. — Я повинна його бачити, швидше ходімо!

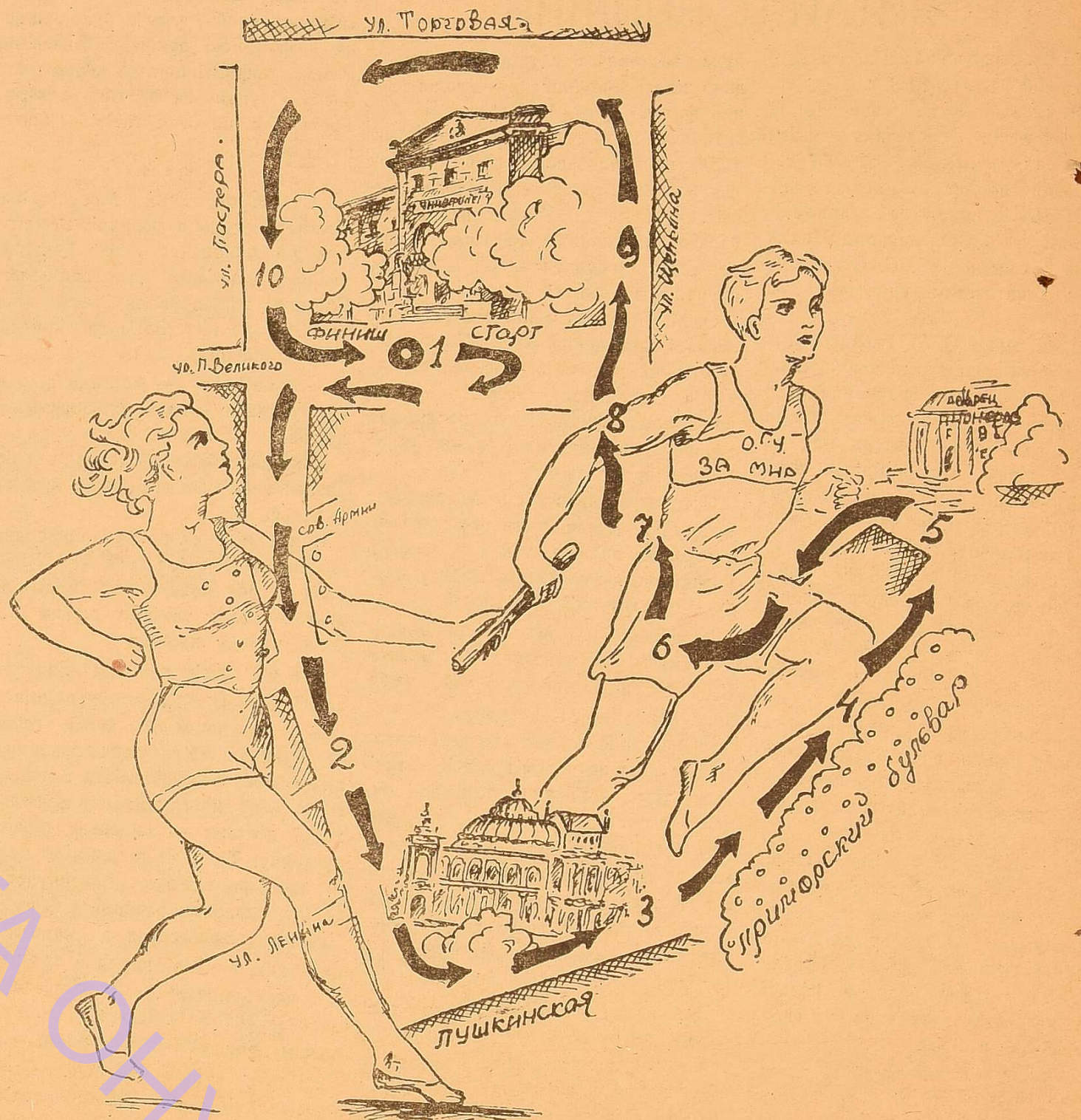
В гуртожитку, де жив Роман, їм сказали, що він вже поїхав на вокзал. Незабаром Аркадій та Ірма-Грета бігли по сходах Київського вокзалу. Знайти будь-кого у вокзалному натовпі було неможливо. Ірма-Грета майже без усякої надії йшла повз вагони. Але раптом з вікця вагону, де дівчата цілували на прощання хлопця у формі Визвольної Армії В'єтнаму, висунулась чиясь голова. Це був Роман. Він щось говорив дівчатам і сміявся. Ірма-Грета кинулася до нього і кілька разів поцілувала...

Поїзд рушив. Роман і Ірма не встигли нічого сказати один одному. Роман думав, що ті ширі поцілунки дісталися йому через якийсь непорозуміння. А Ірма-Грета дивилась на вогник останнього вагону, і чулись їй слова з пісні, яку співав Роман на вечорі Трьох Націй.

А рассвет уже все заметнее,
Так пожалуйста, будь добра,
Не забудь и ты эти летние
Подмосковные вечера.

20 ЖОВТНЯ — ЛЕГКОАТЛЕТИЧНА ЕСТАФЕТА

на приз газети «За наукові кадри»,
присвячена 40-річчю ВЕЛИКОГО ЖОВТНЯ

ФАКТИ БЕЗ КОМЕНТАРІВ

1. ХТО ВИНЕН?

Майже весь виступ тов. Мошняги на комсомольській конференції фізкультури був присвячений Парку Дружби. Конференція ухвалила: взяти шефство над Парком Дружби.

30 жовтня понад сто студентів ІV курсу поїхали, щоб попрацювати з парку. Проте замість роботи вони цілих півтори години сиділи і з сумом дивилися на здоровенний замок на дверях кладової, де були замкнені лопати.

2. ДЕ БУДУТЬ
ЗИМУВАТИ ГОЛУБИ?

Збудуємо до VI Всесвітнього фес-

тивально голуб'ятню, — урочисто обіцяли біологи. Та скоріше настане VII фестиваль, ніж буде готова голуб'ятня. Зараз на місці майбутньої голуб'ятні стоїть хатка на курячій ніжці, яку поставив двірник, а студенти сюди навіть не навідуються.

ДО ВІДОМА
ГРОМАДСЬКОСТІ

50 тисяч карбованців, які викинуті на будівництво муру біля біологічного корпусу, вважати недійсними, бо мур за власним бажанням розвалився.

Г. ШЕНДРИК.

ПІДСЛУХАНІ РОЗМОВИ

(На першому філологічному)

— Так, вже місяць ми в університеті.

— А от що корисного ми зробили?

— Знать набули.

— Хто набув, а хто й ні: я ще ні за одну книгу не брався, все не зберуся ніяк.

* * *

— Знаєте, дівчатка, наша Михайлова одну і ту ж статтю в 3 зошити переписала: з сучасної української літературної мови, з літературознавства, з стародавньої української літератури. Оце так сумлінність!

Викладач: Скажіть німецькою мовою: «Я студент».

Студентка: «Ich war student».

* * *

— Друзі!

— Що?

— Покохав!!!

— Кого?

— Науку.

— Однобока ти людина. Я вже й дівчину встиг покохати.

— А вона тебе?

— Це неважно. Головне, що я її кохаю.

Б. ДЕРЕВ'ЯНКО.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЕСТАФЕТУ

МЕТА І ЗАВДАННЯ

Естафета проводиться з метою поліпшення масової спортивної підготовки студентів університету з легкої атлетики, виявлення кращих команд та популяризації фізичної культури і спорту серед студентів і населення міста.

Університетська естафета буде підготовкою до участі в традиційній міській естафеті на приз газети «Чорноморська комуна».

Естафета проводиться 20 жовтня. Початок естафети об 11 год.

Збір учасників і парад о 10 год.

МАРШРУТ

1 ЕТАП 750 м. — від головного корпусу університету по вул. Пастера, через міський сад, по вул. Ласточкина до рогу вул. К. Маркса.

2 ЕТАП 500 м. — від рогу вул. К. Маркса по вул. Ласточкина і по Пушкінській вул. до пам'ятника О. С. Пушкіну.

3 ЕТАП 300 м. — від пам'ятника О. С. Пушкіну по Приморському бульвару до Потьомкінських сходів.

4 ЕТАП 200 м. — від Потьомкінських сходів по Приморському бульвару до Палацу піонерів.

5 ЕТАП 350 м. — від Палацу піонерів по Червонофлотському провулку до площі Карла Маркса.

6 ЕТАП 250 м. — від площі Карла Маркса по Сабанєєвому мосту до Будинку вчених.

7 ЕТАП 300 м. — від Будинку вчених по вул. Гоголя і по пров. Маяковського до рогу вул. Радянської

Армії.

8 ЕТАП 300 м. — від рогу вул. Радянської Армії по вул. Щепкіна до ректорату університету.

9 ЕТАП 250 м. — від ректорату по вул. Щепкіна і по вул. Червоної Гвардії до інституту іноземних мов.

10 ЕТАП 300 м. — від інституту іноземних мов по вул. Пастера до головного корпусу.

СКЛАД КОМАНД І УЧАСНИКИ

В естафеті беруть участь команди всіх факультетів університету. Кожна команда повинна складатися з 10 учасників — чоловіків або жінок. Кількість команд не обмежена.

Заявки на участь в естафеті надіслати на кафедру фізичного виховання і спорту не пізніше 14 год. дня 18 жовтня.

ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРЕМОЖЦІВ
І НАГОРОДЖЕННЯ

Команда, яка покаже кращий технічний результат і не матиме зауважень, займає перше місце і нагороджується перехідним призом — кубком газети «За наукові кадри» і грамотою, а кожний учасник команди — дипломом і безкоштовною річною передплатою на газету «За наукові кадри». Грамотами нагороджуються також викладачі фізкультури, комсомольське і профспілкове бюро факультету, команда якого завоює перше місце.

Факультет, який виставить найбільшу кількість команд, за масовість нагороджується вимпелом.

Команди, що займуть друге і

третє місце, нагороджуються дипломами.

Перехідний приз залишається завжди за факультетом, команда якого протягом трьох років виходить переможницею естафети.

КЕРІВНИЦТВО, ОРГКОМІТЕТ

Естафету організують редакція газети «За наукові кадри», комітет комсомолу університету, профком, спортивний клуб та кафедра фізичного виховання і спорту.

Безпосереднє проведення естафети покладається на колегію суддів, затверджену міським комітетом в справах фізкультури і спорту. Головний суддя естафети — Корольков П. М.

До складу оргкомітету по проведенню естафети входять: редактор газети «За наукові кадри» т. Фашенко В. В., заступник секретаря партбюро т. Калустян Л. Х., секретар комітету комсомолу тов. Мошняга В. П., голова профкому тов. Соколов І. О., завідувач кафедри фізичного виховання і спорту тов. Козирев О. І., голова спортивного клубу тов. Капустін І. Д.

Комітет комсомолу оголошує конкурс НА КРАЩУ СТІННУ ГАЗЕТИ до 40-річчя Великого Жовтня. Результати конкурсу будуть оголошені в газеті «За наукові кадри».

Комітет ЛКСМУ.

В. о. редактора В. В. ФАШЕНКО.